

SIFIR ATIK BROŞÜR ÇALIŞMASI

**GELECEK
ELLERİMİZDE
SIFIR ATIK İLE
GELECEĞE DEĞER
KATTIK**

**0 ATIK
0 KAYIP!**

Prof. Dr. Yüksel ARDALI
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Melek ÇİNAL
Çevre Mühendisi

Bu broşürde geri dönüşümle elde edilen kağıtlar kullanılmıştır.

1995 YILINDAN BU GÜNE ÜLKEMİZDEKİ DEĞİŞİMLER-GELİŞMELER

SON 20 YIL İÇERİSİNDE

60-80 MİLYON
NÜFUS

17-31 MİLYON TON
ATIK

500-900 MİLYON TON
HAMMADDE

2000-4000 Btep
ENERJİ

**DOĞAL KAYNAKLARIMIZ
GİDEREK AZALİYOR**

* Btep: Bin Ton Eşdeğer Petrol

SIFIR ATIK PROJESİ İLE HEDEFLER

Temiz ortam kaynaklı olarak performansın ve verimliliğin artması

İsrafın önüne geçildiğinden maliyetlerin azaltılması, tasarruf ve ekonomik kazanç sağlanması

Çevresel risklerin azaltılmasının sağlanması

Çevre koruma bilincinin kurum bünyesinde gelişmesine katkı sağlandığından çalışanların «duyarlı tüketici» duygusuna sahip olmasının sağlanması

Ulusal ve uluslararası pazarlarda kurumun «Çevreci» sıfatına sahip olmasının sağlanması, bu sayede saygınlığın artırılması

SIFIR ATIK PROJESİ İLE KAZANÇLAR

1 ton kağıt 17 ağacı kesilmekten kurtarmaktadır. Her 1 ağaç 2 kişinin oksijen ihtiyacını karşılamaktadır.

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile % 95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.

Geri dönüştürülen her 1 ton cam için yaklaşık 100 litre petrol tasarrufu sağlanabilmektedir.

Atık camlar tekrar cam ürünlerine; plastikler elyaf ve dolgu malzemesi gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlerine dönüşebilmektedir.

Organik atıklardan elde edilebilecek kompost ile topraklarımız daha verimli hale gelmektedir.

SIFIR ATIK PROJESİ YOL HARİTASI

4-İHTİYAÇLARIN BELİRLENMESİ

Mevcut duruma göre ihtiyaçlar belirlenir ve uygulamaya geçilmeden önce temin edilir. Kumbara, poşet, taşıma aracı, konteynır vb. temin edilir.

Geçici Depolama Alanının kurulumu tamamlanır.

5-EĞİTİM - BİLİNÇLENDİRME

Ekipmanlar tamamlandıktan sonra, hedef kitlelere yönelik uygulamalı eğitim ve bilgilendirme yapılır.

Hedef kitle olarak odak noktaları, bakım onarım sorumluları, temizlik görevlileri, geçici depolama alanı sorumluları ve tüm çalışanlar esas alınır.

ODAK NOKTALARI

TEMİZLİK GÖREVLİLERİ

GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI GÖREVLİLERİ

BAKIM-ONARIM GÖREVLİLERİ

TÜM ÇALIŞANLAR

SIFIR ATIK PROJESİ YOL HARİTASI

6-UYGULAMA

Temin edilen biriktirme ekipmanları personellerin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun araklıklarla yerleştirilir.

Ekipmanlara göre tasarlanmış bilgilendirme afişleri kolay görülebilecek yerlere asılır.

Toplanan atıklar Geçici Depolama Alanında depolanır.

Değerlendirilebilir atıklar lisanslı geri kazanım tesislerine, değerlendirilemeyen atıklar ise lisanslı bertaraf tesislerine gönderilir.

Sıfır Atık Projesi kapsamında kurum/kuruluşlardan çıkabilecek başlıca atık türleri aşağıda verilmektedir.

Kurum/kuruluşlarda oluşabilecek atıkların kaynakları yanda örneklendirilmiştir. Bu atık kaynakları kurum/kuruluşlarda yer alan birimlere göre arttırılabilir veya azaltılabilir.

	AMBALAJ/TEHLİKSİZ	ORGANİK	TEHLİKELİ	TIBBİ	ÖZEL	DİĞER
OFİS	Yazı ve çizim kağıdı Gazete ve Dergiler Karton Kağıtlar Plastik şişe/kutu/kap/kapak/torba Cam gıda kapları Meyve suyu şişeleri Konserve kavanozları Meyrubat Kutuları Konserve Kutuları Kompozit Malzemeler	Meyve ve sebze artıkları Yumurta Kabukları (Çay Posaları)	Floresan Tasarımlı Ampulü Atık teneke/kağıtçı Tükenebilir kalem		Elektronik Atık (AEEE) ve parçaları Atık pil	Islak mendil Kağıt havlu Izmarit Çiklet Süpürme
YEMEKHANE	Plastik bardak Plastik şişe Plastik çatal-bıçak-kaşık Metal kutu Cam şişe Karton kağıt Kompozit Ambalaj	Çiğ sebze ve meyve artıkları Et, tavuk, balık ve yumurta artıkları Pişmiş yemek artıkları Ekmeğin artıkları (Çay posaları)			Biküsil atık yığı	Tekstil artıkları (temizleme bezi, önlük vb.) Islak mendil, Kürdan Peçete Porselen tabak
TEMİZLİK	Atık kağıt-karton Atık plastik Atık cam Atık metal Atık kompozit malzemeler vb.		Yaj vb. tehlikeli madde bulunmayan temizleme becerleri Floresan Tasarımlı Ampulü Kullanılan kimyasalların ambalajları		Elektronik Atık ve parçaları	Eldiven Süpürme Temizleme bezi önlük vb.
MATBAA	Atık kağıt-karton Atık plastik Atık cam Atık metal Atık kompozit malzemeler vb.		Kimyasal atık (mürekkep, çizici ve yapışkan artıkları) Kimyasal atık ambalajları (Kimyasal atıklarla kirlenmiş temizlik becerleri, film, kâğıt, rulo vs.) Floresan Tasarımlı Ampulü		AEEE ve parçaları (Matbaa makineleri veya parçaları, bilgisayarlar, ekranlar, küçük ölçüm cihazları vb.)	Süpürme, Islak mendil vb.

	AMBALAJ/TEHLİKSİZ	ORGANİK	TEHLİKELİ	TIBBİ	ÖZEL	DİĞER
 BAKIM ONARIM	Atık Plastik Atık Metal Atık Cam		Atık halne gelmiş yağın söndürme cihazı Yağ ile kirlenmiş tıbbi bez Fluoresan Tasarımlı Ampulü Kablolar Yağ Filtreleri		AEEE ve parçaları (Bilgisayarlar, ekranlar, küçük ölçekli cihazlar vb.)	Sırtırtırlık mendil vb.
 ISITMA / SOĞUTMA	Atık plastik Atık metal Atık kompozit malzemeler vb.		Atık Motorlu Yağ Atık yağ ile kirlenmiş bez Yağ ve kimyasal katkılar Yağ Filtreleri Fluoresan Tasarımlı Ampulü		Atık pil AEEE ve parçaları, küçük ölçekli cihazlar, mükemmel parçaları vb.	Sırtırtırlık mendil vb.
 BİLGİ İŞLEM	Atık kağıt-karton Atık plastik Atık cam Atık metal Atık kompozit malzemeler vb.		Atık toner-kartuş Fluoresan Tasarımlı Ampulü Yağ-karton ve diğer tehlikeli modelleri içeren kablolar		AEEE ve parçaları (monitör, klavye, mouse, laptop, yazıcı, vb.) Atık pil	Sırtırtırlık mendil vb.
 REVİR	Atık kağıt-karton Atık plastik Atık cam Atık metal Atık kompozit malzemeler vb. İlç ve sarımsak bezleri (kağıt, plastik, kompozit vb.)		İlç enjektör Fluoresan Tasarımlı Ampulü	Keski-delici atıklar, Nükleer enerjide kullanılan malzemeler (Kullanılmış sarı vb.)	Atık pil AEEE ve parçaları	Sırtırtırlık mendil vb.

7-RAPORLAMA – İZLEME ÖNLEM – REVİZYON

Uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla izleme ekipleri uygulamayı değerlendirir.

Elde edilen verilere ilişkin raporlama yapılır.

Eksiklikler ve geliştirilecek taraflar tespit edilir ve önlemler alınır.

SIFIR ATIK KAZANÇLAR

Yıllık 31.000.000 Ton Evsel Atığın Sıfır Atık Projesi Kapsamında Değerlendirilmesi İle ;

Sıfır Atık Projesi Kapsamında Sen Ne Yapabilirsin?

Atık Oluşumunu Önleyebilirsin

- Tek kullanımlık (plastik/karton kağıt, tabak, çatal-bıçak vb.) ürünlerin kullanımından kaçın
- Alışverişte plastik torba yerine sürekli kullanabileceğin file ya da bez çanta kullan
- Faturalar, kredi kartı ekstreleri gibi kağıt israfı materyallerini mail yoluyla al ve gereksiz çıktı alma
- Paketlenmiş gıda yerine toplu alm yap
- Kişisel bakım ve hijyen konusunda kağıt peçete ve mendil yerine bez kullan, atık oluşumunun önüne geç
- Mikro plastik içeren kozmetik ürünleri tercih etme
- Yenisi yerine ikinci el ürünleri tercih et

Tekrar Kullanabilirsin

Yeniden kullanılabilir ürünleri tercih et

Geri Dönüştürebilirsin

Geri dönüştürülmüş malzemelerden üretilmiş ürünleri tercih et

Kaynağında ayrı toplayabilirsin

Oluşan tüm atıkları kaynağında ayırıştır

Bütün bu küçük önlemlerle doğayı korumak ve sıfır atık projesine destek için sen de bir adım atabilirsin...

Gelecek Ellerimizde
Geleceğimiz için Sıfır Atığa Destek Verin

Bu katalog, Ambalaj Atıklarının Yönetimi ve Uygulamada Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri tezinde kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

